

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 36 Lei = 72 Cor.
 Pe un an 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

Subscrip. p. avans și în
 avans Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada 1 a

INSERTIUNILE,
 se primesc în administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPĂOAZĂ

Hotărârile Congresului.

Toți aceia cari aveau îndeajuns simțul realității pentru a-și da seama de importanța politică și națională a Congresului de la Alba Iulia și cari tot deodată din atâtea și atâtea considerațiuni personale și politice erau adversari ai Partidului național român, au căutat prin toate mijloacele să discrediteze de mai înainte o adunare așteptată cu atâta însuflețire de întreaga opinie publică a țării întregi.

Pentru ca opera de discreditare să fie repede și iremediabilă s'a căutat să se întărească în public, de către adversarii Partidului național că adunarea de la Alba-Iulia era o sfidare adusă vechiului regat, că aceea ce avea să se discute în Congres trebuia să aibă la bază ideea de separatism și că în cazul când lucrările adunării se vor desfășura într-o atmosferă de răceală și indiferență, se va sustine de Partid ideea unei colaborări, cu guvernul actual.

Marele succes obținut de congresul de la Alba Iulia, entuziasmul deslănțuit de cele vorbite acolo și înțelepciunea hotărârilor luate, a avut ca efect să spulbere toate insinuările și toate acuzațiile aduse și cari nu puteau să prindă deoarece erau cădite pe nisip.

O mulțime enormă de partizani ai Partidului Național au venit din toate părțile la Alba Iulia, pentru a fi de față la hotărârile luate acolo.

Fruntașii politici ai Ardealului, au expus punctele de vedere ale unei politici cu adevărat naționale de oare ce ele reprezentau vederi și desinteresate și preocupate numai de chestiuni de un înalt ordin general.

Pentru aceasta cuvântul fruntașilor a fost opinie publică a țării întregi, care a stârnit entuziasmul a pus în lumină puternică rostul și misiunea Partidului Național român.

Entuziasmul provocat se explică prin aceea că hotărârile luate sunt de natură să înlăture orice confuzie și orice echivoc.

Astfel cu privire la chestia de colaborare și de atitudine politică „Moțiunea” votată a stabilit următoarele concluzii, așteptate și dealmintieri, cunoscute din nainte și care prin însăși natura lor învederează foloasele unei politici de desinteresare și de loialitate.

„Partidul național susține nealterată organizația sa de partid având să o extindă asupra întregului teritoriu al României întregite fără de a fusiona cu nici unul din partidele țării, autorizând comitetul său executiv ca pentru afirmarea și validitatea principiilor sale în viața și guvernarea țării să intre atât afară de parlament cât și în parlament în colaborare cu astfel de partide democratice ale căror principii politice sunt în congruență cu programul Partidului național român, al căror plan de muncă și mod de a lucra corespund vederilor partidului și intereselor țării și a căror conducere oferă garanții suficiente că reprezintă cu devotament și convingere acele principii”.

Cu privire la acuzațiile de separatism, aceeași „Moțiune” răspunde următoarele, prin punctele ce cuprinde:

„Partidul național ține cu stăruință la Uniunea națională și politică a întregului neam românesc, într-un singur stat unitar, gata a colabora pe toate terenele la desăvârșirea unificării naționale politice prin legi speciale în toate ramurile vieții publice și toate serviciile, ținându-se în crearea acestor legi seamă de interesele vitale ale tuturor părților, care de acum înainte pentru vecie alcătuiesc România nouă și puternică.”

Prin urmare combate orice conduită de separatism, cât și acele improvizații pripite de guvernament cari în afară de cele indicate prin continuitatea de drept, nesocotind dezvoltarea istorică și împrejurările deosebite din singuraticile părți, cari sunt proprii a produce sguđuri serioase.

Orice insinuări și orice răutăți trebuie să cadă față de seninătatea unor asemenea declarațiuni și hotărâri a căror importanță sporoste considerabil prin aceea că din moțiune se arată hotărât și ideile Partidului relativ la modul cum trebuie înțeleasă opera de guvernare, declarațiuni și hotărâri ce au stabilit și atitudinea actuală a organizației transilvănene față de guvern.

În fine, decizia comitetului electoral al partidului național încoronează munca dezvoltată în congresul de la Alba-Iulia, prin aceea că stabilește dorința Ardealului de a se sustine ideea națională și democratică acordându-se un sprijin sincer și puternic acelor organizații politice ce reprezintă mai cu autoritate, atât în vechiul regat cât și în teritoriile alipite, esența ideilor pomenite mai sus.

Astfel fiind se înțelege în ce spirit se va da lupta în alegeri de Partidul național român și ce foloase de ordin social vor putea să rezulte pe urma congresului de la Alba-Iulia.

Din Basarabia.

Luptele politice în vederea alegerilor electorale

Chișinău. — În cursul acestei săptămâni, s'a ținut în capitala Basarabiei un congres la care au participat partidul muncii, partidul țărănesc și partidul uniunii populare. Congresul s'a ocupat în cursul ședințelor sale pe larg de chestiunile economice și sociale ale provinciei.

D. Somigiadu a declarat într'un expozit, întrerupt de sincere aplauze, că noul partid are ca primă țintă, facilitarea participării la viața publică a tuturor claselor sociale și armonizarea intereselor speciale ale Basarabiei cu ale României Mari.

Congresul a discutat pe larg chestiunile privitoare la reforma agrară și pe celea privitoare la intensificarea și dezvoltarea economiei naționale.

În urma propunerii dlui Bode, congresul a primit hotărârea, ca la aplicarea legii agrare să fie consultați și proprietarii vechi, ai pământurilor destinate exproprierii.

Partidul țărănesc presădat de d. Incuțet, a votat o moțiune, în contra măsurilor luate de guvern, privitor la alegerile din Basarabia, cerând printr'un memoriu adresat Suveranului, instituirea unui guvern neutru, pe timpul alegerilor.

Inmormântarea a doi aviatori eroi.

Chișinău. — La 26 ort. a avut loc inmormântarea celor doi eroi aviatori căzuți aproape de Bălți, căpitan de jandarmi Ziesu și aviatorul Iliescu.

Ceremonia inmormântării s'a făcut cu mare pompă militară, cortegiul având în frunte pe d. general-comandant Marin Ionescu.

Noii secretari generali ai directoratelor și delegații ministerelor respective din guvernul central, și-au luat posturile în primire. (Ag. Damian.)

O chestie de presă.

Din București a venit știrea, că ziarele „Dîmineata” și „Adevărul” au fost vândute unei mari bănci din capitală, iar ziarele „Izbânda” și „Avântul” au fost vândute, la rândul lor, unor persoane cunoscute ca făcând parte dintr'un partid politic din vechiul regat.

Ar putea să se pară la prima vedere că nu e tocmai un lucru atât de grav ca niște ziare să treacă sub o altă direcție grație unui procedeu atât de cunoscut și admisibil ca acela al vânzării.

În realitate însă lucrurile nu stau astfel dacă se ține seamă de faptul că un ziar nu este o casă sau o mobilă ce pot schimba proprietarul fără ca nici acesta și nici casa sau mobila în chestiune să aibă ceva de suferit.

Un ziar este un organism viu. El presupune o direcție, anumite principii și vederi, o personalitate și o conștiință.

Astfel fiind un ziar poate să fie vândut cu singura condiție ca nici unul din elementele de mai sus să nu sufere o completă transformare sau o alterare a esenței lor.

Vânzarea unui ziar atuncea când ea se face între oameni cari au dovedit că sunt conduși de aceleași vederi, e ceva permis și absolut inofensiv, căci există garanția morală că se schimbă oamenii dar ideile rămân.

În cazul însă când un ziar cu vederi arhicunoscute, ar fi vândut unor persoane sau unei instituții ce prin întreaga lor activitate au făcut proba că sunt însuflețite de păreri fundamentale deosebite, atuncea prin forța lucrurilor ziarul ce se înstreinează se condamnă singur să-și piardă încrederea de care se bucură în fața publicului cititor.

Ori un ziar are nevoie mai înainte de toate de încrederea publicului pentru a putea să dăinuască și pentru a putea să-și impue pufoțele sale de vedere cu privire la chestiunile ce se discută.

Situația și vederile ziarelor din Capitală ce și-au schimbat proprietarii sunt îndeajuns de cunoscute pentru a nu mai fi nevoie de detalii.

Din însăși modul cum s'a format și persistă elementele acestei cunoștințe, în afară de operația financiară realizată, probabil în condițiuni îndeajuns de rodnice, rezultă și o situație neșpus de delicată pentru ziarele vândute, din punctul de vedere al încrederii de care ar trebui să se bucure din partea publicului.

Înțelegem că se înstreineze un ziar a căruia situație nu ar fi fost tocmai prosperă; în nici un caz însă nu se poate înțelege operația vânzării atuncea când este vorba de o presă ce își făcea întotdeauna o onoare din rolul ce credea că are de îndeplinit.

Tot atât de delicată este și situația cumpărătorului cu vederi fundamentale deosebite și care nu va putea găsi mijlocul să dea o viață nouă unui organ de publicitate obișnuit cu o altă atmosferă.

Facem reflexiile acestea sub impulsul dorinței de a vedea că se crează în România întregită o presă nouă, la înălțimea împrejurărilor, o presă geloasă de misiunea și prestigiul ei, o presă în fine puțin dispusă pentru calou și rodnică operațiuni financiare.

Ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

Noi Comandantul trupelor din Transilvania pe baza art. 32 și 57 din titlul 2 adițional codul de justiție militară în interesul siguranței armatei și apărării țării

ORDONĂM:

pentru întreg teritoriul ocupat până la Tisa considerat zona de ocupație.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Cei cari fără rea credință prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica colporta, comenta, în orice chip știri, fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relativ la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privitoare la armata română.

b) Ceice, se vor găsi prin gări, trenuri, fără o justificare serioasă, sau se vor îngrămădi, vociferă și nu vor respecta măsurile de ordine impuse de autoritățile în drept:

c) Ceice vor rosti cuvinte injurioase la adresa națiunii române;

d) orice persoană de bunăcredință care ar transporta precum și aceia cari remite a se transporta într-o localitate în altă, corespondență de orice fel, emanând dela particulari;

e) oricine va proboga idei contra intereselor armatei;

f) acei, cari fără însărcinare sau învoire dela autoritatea militară în drept, se vor introduce pe față, sau sub ascuns, dar fără rea credință în localitățile evacuate sau nu de armată, sau din ordinul ei, cum și în orice loc, în care autoritățile militare au interzis accesul;

g) ceice vor promulga cuvinte ofenzatoare la adresa militarilor români, a armatei române sau a țării;

h) oricine, fără cuget sau otrăvește, sau infectează puturi, izvoară, orice apă curgătoare sau sărătoare, precum și alimente de orice fel;

i) acei ce vor critica ordonanțele date de Comandament;

j) ceice vor scoate sau vor distruge steagurile, sau alte semne ale autorităților;

k) ceice vor interveni sau vor provoca intruziunea altora pentru a împiedeca o arestare sau executare oricărei măsuri ordonate de Comandament;

2. Aceste infracțiuni se vor pedepsi dupăcum urmează.

Cele prevăzute la punctele a, b, c, d, se vor judeca de pretoori în prima și ultima instanță: cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Contravenirile prevăzute la punctul e, f, g, h, i, j, și k se vor judeca și condamna de Curțile Martiale cu închisoare până la trei ani și cu amendă până la 5000 lei.

Când vremea din faptele de sus se vor fi săvârșit în scop de spiona sau trăda se aplică pentru acele infracțiuni pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

3. Constatarea contravenirilor la aceasta ordonanță se va face de comisarii regalți, de pretoari comendurii de piață, de ofițeri de jandarmi și orice alți ofițeri de poliție judiciară.

4. Ordonanța de față se va publica, pe cât cu putință în ziare, se va afișa în toate comunele și sediul Curților Martiale, pretoratelor, la comendurile de piață în localurile de jandarmerii și primării aducându-se la cunoștința obștească și prin bitae de tobe.

Îndeplinirea acestor formalități se va constata prin procese verbale dresate de ofițeri de poliție judiciară respectivă.

trei zile libere dela îndeplinirea formalităților de sub acest articol și se aplică numai celor de culpă în urma expirării acestui termen.

5. Dispozițiunile primelor ordonanțe nr. 21 și 25, date de acest Comandament și care sunt contrare ordonanței de față se aprobă din momentul, când începe a se aplica aceasta ordonanță.

Dată la Comandamentul nostru din Sibiu

Comandamentul trupelor din Transilvania
General Mărdărescu.

Șeful de stat Major
General Panaitescu.

INFORMAȚIUNI.

— Proiectul pentru majorarea impozitelor directe și indirecte, întocmit de direcția contribuțiilor din ministerul de finanțe, a fost trimis consiliului de miniștri spre a deceda asupra lui.

— Șefii organizațiilor Partidului național-liberal din țară, s'au întrunit la clubul din Capitală al partidului, sub președinția dlui Ion I. C. Brătianu.

S'a hotărât ca partidul să lupte în alegeri în întreaga țară, punând liste aparte.

— Camera otomană a fost dizolvată. Adunarea națională otomană a fost dizolvată.

Deputații naționaliști cari formau majoritatea în camera dizolvată au plecat la Angora, (Asia mică) unde intenționează să facă un alt parlament, nerecunoscând dizolvarea ordonată de Sullan.

Adunarea dela Angora va hotărî detronarea Sultanului, care nu mai inspiră încredere.

— Ca rezultat al consultărilor urmate, ministerul industriei, a întocmit o nouă organizație a acestui minister.

— La direcțiunea geniului s'au întrunit reprezentanții ministerelor de războiu, industrie și lucrări publice și domeniul spre a discuta chestiunea distribuției mașinilor pradă de războiu din Ungaria.

Discuțiunea a avut ca obiect stabilirea definitivă a repartizării mașinilor menționate după un proiect care prevede: atribuirea unei părți din numărul de mașini pentru uzul armatei avându-se în vedere în primul rând înființarea de fabrici de tunuri în diferite puncte ale țării.

O bună parte din mașini urmează să fie date căilor ferate pentru amenajarea de atelere care în timp de războiu ar putea folosi și confecționării munițiilor.

Restul mașinilor vor fi date industriei fără alte condițiuni.

— Duminică s'a deschis la Oradea-mare, biblioteca populară „Cele trei Crișuri”.

Cu această ocazie d. dr. Alexandru Ptlancu, director general al învățământului, a ținut o conferință asupra însemnătății acestei instituții de cultură în Bihor.

— Dni Cudablu și Garoflid au făcut în consiliu propuneri referitoare la însășiările de toamnă.

S'a stabilit în principiu ca orice sămânță va lipsi să fie adusă din străinătate contra compensații.

— Duminică la 25 crt., s'a ținut la Cluj, în sala festivă a prefecturii, adunarea de constituire a Partidului poporului. Delegați ai noului partid și oratori au fost dd. Octavian Goga, Suciu, Amos Frâncu, Ioan Ursu, Elie Dăianu, Liviu Ghilezan, Iuga și dr. Milea. Președinte al comitetului organizator a fost ales directorul de bancă, Amos Frâncu.

— Un taur infuriat, a ucis în comuna Milova, județul Arad, pe păstorul Simion Păușan. Comuna a votat un ajutor imediat numeroasei familii lipsită de mijloacele de trai.

— La 18 Aprilie a avut loc la Oravița, în mijlocul unei frumoase petreceri naționale, ședința de reorganizare a societății naționale-culturale din acea localitate, „Junimea”.

După ședință s'au aranjat jocuri naționale, cu concursul fanfarelor și comurilor din localitate.

Publicațiune. — Avizăm on. public, că în urma ridicării preturilor de materiale, și a lefilor muncitorilor, cu începerea de 1 Mai a. c. suntem nevoiți a ridica tariful pentru transportarea vagoanelor dela gară în oraș, și dela gară la Cluj după 10000 kg. la 100 coroane. — *Uzinele comunale Arad.* (U. 1184—1)

x SALON ARTISTIC. Bulevardul Regina Maria No 21 Et. I.

Se vor vinde: Cesti, picturi, pahare, figuri antice, mobile și covoare. Vo 1139

Glasuri din public.

Frontiera culturală.

Înfăptuirea României mari este opera soldatului român, iar pentru ca aceasta operă să fie eternă și traică e o necesitate primordială ca să se facă unificarea și pe teren sufletesc.

Unificarea aceasta se poate face mai mult și mai bine, prin lumina și cunoștințele ce se dau în școala primară.

În urma dominației tirane a sistemului din trecut, pe trupul neamului românesc au rămas mai multe răni, cari trebuiesc vindecate.

Actual de simțio și încercările de desnaționalizare — cari au avut oarecare succes în ce privește portul, limba și obiceiurile — mai ales în partea de apus — miază noapte a Transilvaniei prin județele: Bihor, Sătmar și Maramurăș este o chestie de ordin școlar care trebuie să precepe mai mult cercurile conducătoare din învățământul primar.

E un lucru cunoscut că în trecutul marelui nostru românii, din aceste județe s-au recrutat mai multe comunități cu o parte însemnată de credincioși români, pentru monstrul dela Hajdudorog; aici a rămas poporul în sărăcie sufletească mai mare ca ori și unde.

Dacă decămdata din cauze de ordin financiar, nu se vor statifica școlile elementare primare, se impune ca în aceste județe să se creeze o frontieră culturală.

Aceasta frontieră n'are rostul și înțelesul ce l'a avut zona culturală plămădită de contele Apponyi; aici n'avem a face cu un element străin de legea și de limba românească; e vorba de frații noștri, cari erau mânați pe calea perzării prin politica de desnaționalizare ce a practicat-o față de români, regimul unguresc; este vorba de o populație, care din vremuri străbune stăpânește aceste plaiuri, este vorba de un element autohton ținut în lanțurile neștiinței și a întunerecului cu intenția vădită de a fi mai ușor desnaționalizat.

Dacă vom cerceta acest colț al pământului românesc, Maramurășul — leagănul de unde a descălecat Dragoș Vodă întemeietorul Moldovei — câmpia Sătmarului ori Crișana, vom afla o masă compactă de români, un element în care e acumulat și conservat un capital de forțe și energii, un capital moral, dar care trăiește și acum în cea mai neagră sărăcie sufletească.

Dacă o statificare în masă a școlilor elementare nu este posibilă, atunci e recomandabilă o statificare parțială, crearea unei frontiere culturale prin statificarea tuturor școlilor din aceste trei județe.

Aceasta din două motive: Oradea-mare, județul Bihor și Sătmar formează poarta României spre apus. Toți cari vor veni la noi în țară, din spre apus pe această poartă vor intra, și după cum își vor dobândi primele impresii așa ne vor cunoaște.

De vor întâlni un popor harnic, onest, inteligent, așa ne vor cunoaște peste tot; dacă va rămâne poporul să trăiască și mai departe în întunerecul neștiinței și al superstiției, la fel ne va cunoaște apusul civilizat.

În părțile megieșe cu poporul maghiar, românii vorbesc un limbaj stălcit și împestritat cu o sumedenie de cuvinte streine; te întristezi auzind cum schimonosesc o limbă sonoră și frumoasă cum e limba noastră. Pentru unificarea și arificarea limbei în părțile limitrofe cu maghiarii în Bihor, Sătmar și Maramurăș e o necesitate imperativă, ca educația și învățământul să treacă în mâna statului.

Dacă halul de desnaționalizare în care a ajuns populația din aceste județe — parte și-a părăsit chiar portul, obiceiurile — se datorește acțiunii regimului trecut, apoi prin indiferentismul manifestat față de școale și noi suntem vinovați.

Regretatul Ioan Russu-Sirianu în o scriere a sa „Românii din statul ungar” care premiata de Academia Română, o spune sincer, că acolo la hotarele românismului avem cel mai mare procent de români maghiarizați, firește din cauza indiferentismului.

Cheia Beiușului.

Etrem Dascălul.

Viata parlamentară în Ungaria.

(Dela corespondentul nostru permanent din Budapesta.)

Cercurile parlamentare din Ungaria sunt preocupate tot mai mult de chestiunea dacă e bine sau nu, ca actualul guvernator-regent, Horthy să fie investit cu dreptul de-a putea dizolva camera.

Majoritatea partidelor este pentru acordarea acestui drept pe seama regentului, având deplină încredere, că actualul guvernator, nu va abuza de acest drept suveran, spre stricăciunea țării.

Guvernatorul este obligat, că în 15 zile dela votarea din nou a unei legi respinse de acesta odată, să o sancționeze.

Guvernatorului nu i se va cere aprobarea acelei legi votate de parlament, care privește deciziunea majorității parlamentare, pentru adoptarea viitoarei forme de stat, precum nici aceea, privitoare la alegerea noului domnitor, — aceste legi intrând în vigoare, și fără consimțirea guvernatorului.

Presa maghiară și viața politică din România.

Departa de-a putea interpreta just agitațiile vieții politice din nouile ținuturi românești, presa maghiară consideră atitudinea reputaților bărbați de stat din ținuturile realipite, ca presemnele de discompunere a statului nostru abia mărit și ca indiciile înclinării noastre de-a reveni sub sceptrul dominațiune maghiare.

Cu aceste mângâieri absurde, presa maghiară își alimentează publicul credul.

Ce se petrece la granița dinspre România.

Guvernatorul Horthy, luând obiceiul exregelui Carol, face dese călătorii, cu tren de lux, în regiunile „frontului” dinspre România.

Astfel a fost de curând la Nyiregyháza, pentru a trece în revistă noul regiment, trimis din Sopron, pe „frontul valach”. În cuvântarea ce-a ținut-o în fața armatei și publicului imens, Horthy a dat cu glasul său autorizat „asigurări”, că grație armatei disciplinate, dușmanii interni pot fi azi considerați ca neexistenți, și că armata, pe care se reazămă Ungaria, în curând „va proceda la restaurarea teritorială a Ungariei. — ba a întregii Europe centrale, fărâmițată la Paris de o mână de oameni, flămânzi și obosiți”.

In vederea operei de refacere.

Prin decret-lege s'a hotărât următoarea întrebuintare a armatei:

Art. I. Ministrul de războiu este autorizat să pună la dispoziția autorităților civile, a întreprinderilor și societăților a căror scop este refacerea economică a țării, combaterea speculei și mărirea producțiunii elemente ale armatei, fie constituite în unități, fie numai cadre, materiale etc., în condițiuni prevăzute în art. 127 din regulamentul de mobilizare a autorităților civile și stabilimentele industriale și cu obligațiunile prevăzute la art. 134 și 135 din același regulament.

Art. II. Timpul întrebuintat de către elementele armatei în serviciile sus arătate va fi considerat în activitate de serviciu, decurgând de aci toate drepturile și îndatoririle prescrise de legile și regulamentele militare.

Art. III. In caz de necesitate ministrul de războiu este autorizat a pune sub regim militar stabilimente și instituțiunile aparținând Statului și a căror funcționare neregulată ar vătăma economia generală a țării sau viața normală a populațiunii.

Art. IV. Instrucțiuni speciale vor prevedea modalitatea aplicării dispozițiunilor din prezentul decret-lege precum și obligațiunile ce incumbă societăților și întreprinderilor ce se folosesc de concursul armatei.

DACA DOREȘTI SĂ CUMPERI MOBILE, să nu-ți pară rău de cheltuețele unui drum până la Târgul-Mureș și să vezi uriașele, splendid aranjatele saloane de mobile alui :: :: ::

SZÉKELY ȘI RÉTI

Fabrică de mobile transilvăneană S. p. A. Se 1096

TELEGRAME.

AGRESIUNI MAGHIARE LA FRONTIERA SÂRBEASCĂ.

Sabadca. — Trupele maghiare dela frontiera jugoslavă, în noaptea de 24 cor., au început un atac de noapte, contra grănicerilor jugoslavi din apropiere de Sabadca.

În același timp bande de răsculați maghiari din orașul Sabadca și satele din împrejurime, au atacat din spate cu focuri de mitraliere, trupele de grăniceri sârbi. Grănicerii au pierdut doi morți și cinci răniți.

Lupta a ținut până la ora trei dimineața, când trupele maghiare, au bătut în retragere, iar răsculații au fost prinși și desarmați.

Ancheta a stabilit, că această revoltă și atacul de noapte a fost înscenat de biroul de propagandă iredentistă al guvernului maghiar. Din mărturisirile celor deținuți s'a constatat, că în complot sunt compromiși mulți înalți ofițeri și funcționari de ministere precum și doi membri activi ai actualului guvern maghiar.

Guvernul jugoslav a protestat atât la conferința de pace, cât și la guvernele marilor puteri aliate, împotriva acestor fel de atentate ale guvernului maghiar, la siguranța și integritatea teritorială a regatului, accentuând că în viitor va recurge la întreaga sa forță armată și va pedepsi după merit asemenea incursiuni barbare.

Cor.

CĂDEREA COMUNIȘTILOR ÎN ITALIA.

Roma. — Propunerea comitetului executiv al partidului socialist italian, de-a înființa în toate orașele din Italia sfaturi muncitorești, pentru organizarea pe baze comuniste a proletariatului, a fost respinsă cu 80,000 de voturi contra 5.000 de voturi.

Reprezentanții sovietelor ruse la San-Remo.

Amsterdam. — Delegații plenipotențiarilor ai sovietelor ruse, au sosit la San-Remo, unde urmează tratative cu reprezentanții puterilor aliate și asociate.

Statele neutre ajută Polonia și Austria.

Paris. — Reprezentanții statelor neutre, în conferința lor ținută la 26 crt., la Paris, ocupându-se de cererile Austriei și Poloniei, au declarat în mod unanim, că sunt dispuse să vie cu resursele lor în ajutorul Poloniei și Austriei.

ACHITAREA LUI CAILAUX.

Lyon. (Trans Ocean). — Înalta Curte a senatului francez, a achitat cu majoritate de voturi pe d-l Josef Caillaux, fost prim ministru al Franței, de crima de înaltă trădare, însă Curtea a hotărât că este vinovat de acte care cad sub pedeapsa art. 78 din Cod. Penal. I-s'a acordat circumstanțe ușurătoare.

Înalta curte a Senatului, care se va întruni Vineri pentru a da sentința, nu poate propune o pedeapsă mai mică de un an închisoare.

Candidații socialiști din București.

București. — Partidul socialist a fixat pentru capitală, următoarele candidaturi la senat și cameră: Dobrogeanu-Gherea, G. Popoviciu, Gelehrter, Anagnoste, Ion Oprescu, Anghelache, Nicolae Mihail și Filip Iosif.

Ultima sedință a conferinței din San-Remo.

Paris. — Conferința de pace din San-Remo, hotărâse a-și ține ultima sedință la 26 cor., și-a prelungit sesiunea cu încă două zile. Membrii conferinței de pace la 28 cor., se întorc la Paris.

Chestiunea Dardanelelor și a Constantinopolului.

San-Remo. — În chestiunea Constantinopolului și a Dardanelelor, s'a hotărât înființarea a două comisiuni: Una internațională de administrație, asemenea aceleia dela canalul de Suez, a doua internațională militară, însărcinată cu poliția portului și a strâmtorilor.

Vaselor de război, li s'a interzis trecerea prin strâmtori.

S'a decis ca fortificațiunile de pe ambele maluri ale Dardanelelor să fie demontate, la trei luni după ratificarea păcii generale.

În comisiunea administrativă vor fi reprezentati pe lângă cele trei mari puteri și Grecia, România, Bulgaria și Japonia.

Statele-Unite americane, vor fi reprezentate în această comisiune, numai în cazul când vor intra în „Liga Națiunilor”.

Convocare.

In vederea statutelor și a regulamentului am onoare a convoca adunarea generală ordinară a „Societății naționale de crucea roșie a României filiala Arad” în sala primăriei orașului Arad pe ziua de Vineri, 30 I. c. la orele 4 d.m. cu următoarea ordine de zi:

1. Raport despre activitatea societății.
2. Încheierea socoților și absolvirea comitetului.
3. Complectarea comitetului.
4. Eventuale propuneri.

Arad, la 25 IV. 1920.

Maria dr. Botis n. Cioban m. p. presedintă.

Dr. A. Iancu m. p. secretar.

Atitudinea misiunii antante din Budapesta.

Teroarea guvernului maghiar și agresiunile față de statele vecine, la care s'au dat, cu asentimentul guvernului și al guvernatorului Ungariei, comandantii armatei maghiare, au schimbat brusc atitudinea membrilor misiunii interaliate față de guvernul maghiar și în special față de sprijinitorii acestuia, față de publicității maghiari.

Astfel cetim într'un număr recent al unui ziar maghiar din Budapesta, un interviu dat ziarului de un vechiu „prieten” al ungarilor. Reproducem, în traducere, câteva pasaje din acest interesant interviu:

— „Dle general — l'am întrebat — putem noi oare spera ameliorarea condițiilor care ni-se impun prin tratatul de pace?”

— Budapesta — răspunse generalul francez, — e un oraș cu o poziție pitorească. Ferestrele apartamentelor mele privesc spre Dunărea veselă, iar sus în față pot admira storicul munte Gellért.

— Generalul tăcu și mă privi binevoitor și întrebător.

— Excelență — întrebaș apoi, — ce știti aveți despre chestiunea Ardealului? Antanta ar putea fi pe deplin convinsă, că noi maghiarii nu vom renunța niciodată la ideea revenirii Ardealului.

— Generalul își increți puțin fruntea, apoi îmi răspunse cu glasul său sonor:

— Maghiarii sunt un popor de cavaleri. În capitala acestui nobil popor de cavaleri, totdeauna am petrecut câteva zile bucuros. Locuiam de obicei în otelul acesta, unde se serveau cele mai bine pregătite mâncări, ș'apoi, se departe de „Corso”, unde zilnic admira elegantele și frumoasele copile ale acestei capitale. Sunt cel mai sincer partinitor al poporului dvstră și rog s'o aduceți aceasta la cunoștința țării dvoastre.

Apoi îmi întinse cu amabilitate mâna, ca semn, că nu mai are nimic pentru publicitate.

Cenzurat: C. Teodorescu.

Se caută

pentru imediată angajare un funcționar sau funcționară cu rutină de birou, cunoștințe în contabilitatea dublă și scriere caligrafică, și să conducă registrele auxiliare și care va fi încredințat și cu Cassa.

Se preferă cu garanție materială și cu practică de bancă ori birou comercial. Postul este stabil. Salariul după învoială. (Să se amintească pretențiile).

Ofertele se vor trimite recomandate:

TIPOGRAFIA CONCORDIA sec. p. acții Arad, str. Românului Nr. 11a.

Tribunalul Târgu-Mureș.

Nr. P. 1547/1919.

E D I C T.

Tribunalul Târgu-Mureș publică, că în urma cererii înaintată din partea Ravecii Chioran mar.: Iacob Haba domiciliată în Oláhtelek (Teleacul-român) în baza §§-ilor 736 și 748 ai legii I din anul 1911 cu ziua de azi a început procedura pentru stabilirea cazului de deces alui Iacob Haba fost domiciliat în Oláhtelek (Teleacul român) Transilvania, care în anul 1914 în urma războiului ajungând în Galiția afirmativ s'a îmbolnăvit în cholera și a decedat, și pentru dispărutul a dispus de curator pe dr. Iosif Vancea avocat locuitor în Târgul Mureș.

Tribunalul somează pe dispărutul și pe toți aceia, cari au cunoștință că dispărutul ar fi în viață să înștiințeze despre aceasta tribunalul ori pe curatorul, și totodată să comunice și datele din cari ar putea statori ființa în viață a dispărutului, pentruca în caz contrar, tribunalul după expirarea alor șase luni computate dela ziua, ce a urmat inserării a treia oră în „Gazeta Oficială” amasurat rezultatului procedurii de probare va pronunța judecătorește faptul decesului.

Târgu-Mureș, la 31 August 1919.

dr. Simion Butena, m. p. preș. de senat.

Pentru conformitate:

No. To. 1183—1

Farta.

Publicațiune.

Divizia I. Vânători având necesitate de cantitatea de 6,000.000 Kgr. lemne de foc esanță tare, se publică spre cunoștința amatorilor că se pot prezenta la reședința Diviziei din Arad Strada Popa Gheorghe No 3 (fosta Ferdinand) în orice zi cu oferte pentru cantitatea ce doresc a preda în condițiunile ce se va stabili prin contracte.

Di 1177—3

Șeful Serviciului Intendentei
Int. Locot. Colonel Sandulescu

Invitare!

În sensul dispozițiilor §-lui 15 al statutelor Reuniunii funcționarilor administrativi și comunali convoc adunarea generală a acestei Reuniuni pe ziua de 20 Iunie 1920 la orele 9 a. m. în Sibiu la casa județului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul biroului despre cele întâmplate dela înființare și până la aceasta adunare.
2. Înscrisuri de membri noi.
3. Discușiune asupra stării materiale ale funcționarilor administrativi și căutarea de mijloace pentru îmbunătățirea acestora.
4. Discușiune asupra schimbării unor dispozițiuni din statutele Reuniunii conform situației schimbate.
5. Completarea biroului și a Reuniunii.
6. Eventuale propuneri.

Domnii funcționari membri ai Reuniunii, cari doresc să ia parte la aceasta adunare sunt invitați să se anunțe cel puțin cu 8 zile înainte de ziua fixată la Dl. Gustav Herberth primotar județean în Sibiu casa județului ca să se poată lua măsurile de lipsă pentru încarturare.

Observ că la aceasta adunare pot lua parte toți funcționarii administrativi județeni și comunali fără deosebire de naționalitate întrucât au depus jurământul de fidelitate către M. S. regele și statul român, sunt înscrisi ca membri ai Reuniunii sau se vor înscrie de atari cu ocazia acestei adunări și vor solvi taxa de membru de 20 Lei.

Domnii membri din comitetul central sunt rugați să se întrunească cu o zi mai înainte adică la 19 Iunie a. c. la orele 10 a. m. tot în localul amintit pentru pregătirea materialului.

Neaparticiparea fără motiv a membrilor din comitetul central se va privi drept renunțare respective repășire din comitet.

Sibiu, la 20 Aprilie 1920.

Ioan Hentes
președintele Reuniunii.

He 1179—3

Bun maestru șampanizator

specialist cu experiență

se caută, cu leafă bună

și alte avantagii la un mare depozit de vinuri din București, Oferte și certificate se vor adresa la Agenția de Publicitate D. Adania Strada Sărăndar 4 București, sub „Maestru șampanizator”. A 1180—2

EMUND MOLNAR

comerciant de diverse unelte tehnice

ARAD, Strada Crișan Nr. 8. Casa Brasch.

UNELTE TEHNICE:

Instrumente,
Materii prime,
SMOALĂ (TAVOITE).

ARTICOLE DE LUMINAT:

Lampă de carbid,
Supape,
Rudițe de zink,
Fixatoare de cărbune,
Sare de salmiac,

LUMÂNĂRI PENTRU BENZINĂ.

ARTICOLE DE FIERĂRIE:

Armuri de paturi,
Armuri de lux,
Cue pentru ghete,
Potcoave pentru cizme,
Chei,
AȘCHII DE PARCHETT.

Liferez prompt VAR per vagon

IOSIF MIKLOS,

Str. Românului Numărul 4c. Etagiul I.

În atențiunea cumpărătorilor de

PĂLĂRII

Nou instalata fabrică de pălării pentru domni

ANDRES & COMP
LUGOJ, str. Széchenyi No 23.

Aducem la cunoștința O. P. că am întemeiat o fabrică de pălării, provăzută cu cele mai perfecte unelte tehnice. În permanentă magazinul provăzută cu cele mai elegante și moderne pălării pentru domni. — Prețuri moderate și serviciu prompt. A 1175-3

Aviz important
pentru dnii comercianțiVechea firmă de manufactură și
bumbace en gros din Craiova

Frații Russo

au deschis o Sucursală și în BUCUREȘTI în str. Pătrașcu-Vodă No. 1. (colț cu str. Colței) și având un stock important de mărfuri. Este în interesul oricărui comerciant a vizita acest depozit

A 1182—3

JOHN FOWLER & Co. (Leeds) Ltd.

LONDRA și LEEDS (Anglia)

(Cea mai mare fabrică din lume de pluguri cu aburi.)

Aducem la cunoștința generală că în curând REDESCHIDEM ÎN CAPITALA Reprezentanța noastră, care în timpul războiului a fost închisă și rugăm toți proprietarii PLUGURILOR CU ABURI „FOWLER” din România-Mare, a ne face cunoscut la adresa de mai jos numele lor, arătând și numărul fabricii Locomotivei, al pulgurilor și ale altor aparate, cilindre compresori, etc., care se găsesc actualmente în posesiunea lor.

În același timp facem cunoscut că actuala firmă JOHN FOWLER & Co. din Maddeburg (Germania) nu mai are nici un fel de legătură cu fabrica noastră din Anglia.

JULIUS SAXON

Inginer și împuternicitul fabricii JOHN FOWLER & Co. (Leeds) Ltd.
BUCUREȘTI, strada Armasului 6.

A 1146—3

BANCĂ ROMÂNĂ DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE CAPITAL VĂRSAT
Lei 5,000,000.

BUCUREȘTI, STR. LIPSCANI 2.

Cumpără și vinde la cursul zilei: Efecte publice și monezi. Face ori ce operațiuni de Bancă în condițiuni avantajoase.

Ba 1164—20.